

8) Odměna v haraburdí

„Vstávej Rostislave,“ budil Janek svého kamaráda v časných ranních hodinách.

„Nech mě spát,“ přetáhl si rozespálý rytíř deku přes hlavu. „Jsem jako moucha uzemněná plácačkou.“

„Koukej vstávat, musíme někomu pomoci,“ nenechal se odbýt Janek.

Rostislav mumlal tiché kletby, ale nakonec se vyhrabal z postele a následoval Janka ke stájím. Jakmile vstoupil dovnitř, spadla mu brada. Temně modrý hřebec s jiskřivou hřívou a bílou kresbou blesku na čele zde pošvihával ocasem.

„Zvedni mu přední nohu, musím mu z kopyta vypáčit zaseknutý kámen a zabrousit otřepané okraje.“

Rostislav se dokonale probudil teprve až teď. „Co se stalo?“ zamračil se při pohledu na bolavou nohu bleskového oře. Vtom i do jeho mysli pronikla žádost o pomoc. Divoká bouře je vybízela, aby nasedli na Sluneční vítr a okamžitě přijeli.

Kůň je zanesl do skal za řekou, kde se po vydatných deštích utrhł mohutný kamenitý svah. V jeho blízkosti postávali bleskoví koně a pokoušeli se hrabat kopyty.

„Snažíme se ji zachránit,“ otočila k nim hlavu Divoká bouře.

„Koho zachránit?“

„Přece naši přítelkyni Janyvanu, vědmu a bylinkářku. Zůstala uvnitř, když lavina zasypala její dům.“

„No nazdar,“ rozhlédl se Janek. „Budeme potřebovat nářadí a možná i

další lidi, abychom ji pod tím kamením našli.“

Vtom se ozvalo jakési ťukání. „Je naživu,“ začal Rostislav zkoumat, odkud se tlumený zvuk ozývá. „Pomoz mi odvalit tenhle balvan,“ požádal Janka. Oba rytíři zabrali a po nemalém úsilí se jim podařilo velký skalní blok převrátit. Pod ním se nalézala dutina, z níž se vysoukala starší žena v zaprášené tunice. Trochu kulhala a na hlavě měla krvavý šrám.

„Ani nevíte, jak ráda vás vidím,“ rozhlédla se po všech přítomných. „Díky, přátelé.“

Bleskoví koně se vzepjali a hřívy jim radostně zajiskřily.

Pak vědma obrátila pohled ke svahu. „Asi jsem přišla o střechu nad hlavou, že?“ vzdychla smutně.

„Pojed'te s námi, ve škole se volná postel vždycky najde,“ navrhl Janek.

„Jasně. Sir Michael vám zaručeně pomůže,“ dodal Rostislav.

„Sira Michaela dobře znám,“ pousmála se Janyvana. „Ráda ho zase uvidím,“ dodala a pohládila bleskového koně, který se k ní přitočil. Rytíři jí pomohli nasednout a koně je dovezli do školních stájí dřív, než se probudili první spáči. Hned poté zmizeli a Rostislav šel vyhledat učitele, aby mu ohlásil nečekaného hosta.

U snídaně už se vědma objevila v čistém oblečení a se zavázanou hlavou.

„Milí rytíři,“ oslovil své studenty sir Michael, „tato žena přišla o svůj domov a potřebovala by vaši pomoc se stavbou nového obydlí. Hledám dobrovolníky, kteří se nebojí přiložit ruku k dílu.“

Janek s Rostislavem se okamžitě přihlásili. Nikdo další se k nim však nepřipojil.

Sir Michael si oba zavolal k sobě. „Zajeďte do vsi pro tesaře a jeho pomocníky, naložte na povoz všechno potřebné a naše vědma si vybere, kde postavíte její nový dům.“

Ještě než odjeli, učitel se k nim přitočil znovu: „Poslyšte vy dva, nezahlédli jste náhodou u té vědmy nějaké bleskové koně? Prý se s nimi kamarádí.“

„Viděli jsme je,“ přikývl Janek, „snažili se ji zachránit, když její dům zasypalo kamení.“

„To jsem blázen. Místo aby sloužili rytířům, přátelí se se starou bábou,“ mumlal učitel nespokojeně, ale na cestu je bohatě zásobil jídlem i nářadím.

Za dva týdny byl dům hotový včetně nezbytného vybavení uvnitř.

„Jste ti nejšikovnější rytíři, jaké kdy Michael učil,“ řekla jim vědma na rozloučenou. „Jsem vaší dlužnicí. Ale něco malého bych vám snad nabídnout mohla.“ Podala Jankovi kousek světlé kůže, kde byla namalovaná mapka. „Tohle vás zavede k mojí tajné jeskyni ve skalách. Mám tam nějaké haraburdí, ale třeba se vám něco z toho bude hodit. Vyberte si a tuhle mapku zanechte uvnitř jeskyně.“

Rostislav nedůvěřivě nahlédl Jankovi přes rameno. „Nebylo by jednodušší, kdybyste nám sama ukázala cestu?“

„Bolí mě noha,“ odmítavě zavrtěla vědma hlavou, „však vy si něco vyberete i beze mě.“

Oba poděkovali a s trochou lítosti Janyvanu opustili.

Neprodleně zamířili do skal, protože je poháněla zvědavost, co asi vědma ve své tajné jeskyni ukrývá. Podle mapky našli místo rychle a Rostislav pochopil, proč s nimi Janyvana nechtěla jít. Klikatou nerovnou cestičkou šplhali hodně vysoko, než se vydrápali až ke vchodu do jeskyně. Vstoupili dovnitř a pocítili lehké mravenčení. Lucerny na stěnách se samy

od sebe rozsvítily.

Janek odložil mapku a rozhlédl se. „Haraburdí? Tomuhle říká haraburdí?“ nevěřicně zavrtěl hlavou. Představoval si, že takhle nějak by mohla vypadat královská pokladnice. „Za tenhle peníz by rodiče mohli mít krávu i opravenou střechu a všichni bratři nové boty,“ zdvihl z naplněné truhlice jednu zlatou minci.

„Víš, co říká můj děda?“ prohrábl se mincemi Rostislav. „Že pokud majetek nepřináší radost, je zbytečné být bohatý.“

„Chceš tím naznačit, že bych si neměl vzít peníze?“ zaváhal Janek.

„Já nevím. Když mě děda učil hospodařit, zjistil jsem jednu věc. Kdykoliv někomu zaplatíš, okamžitě se vynoří potřeba platit další a další záležitosti. Je to jako začarovaný kruh. Být tebou, asi bych si vybral něco – něco, co potřebuješ ty.“

Janek se znovu rozhlédl. Prošel kolem koberců, zdobených skříněk, pohárů, šperků a zastavil se u naskládaného oblečení. Kožené kazajky, vesty, košile, zdobené opasky... mohl by vypadat jako zámožný šlechtic.

„Kašli na to,“ odtáhl ho Rostislav o kousek dál. „Víc by se nám hodilo bojové vybavení nebo brnění.“

„Já už dobrej meč mám,“ vytáhl Janek z pochvy svou kouzelnou zbraň. Rostislav vyprskl smíchy, když uviděl rezavou čepel.

„Nediv se. Jak jsme stavěli, neměl jsem na něj čas,“ prstem pohladil Janek záštitu a rezavé skvrny se vmžiku začaly ztrácet. Všiml si zvláštního lesku na čepeli. Otočil se k vedlejší polici a meč se rozzářil naplno. Odrazil světelné prasátko na kulatý kovový štít. Janek ho zdvihl. Byl neobvykle lehký. Jakmile se zdobeného okraje dotkl svým mečem, štít se po obvodu rozjasnil a jemně vytepané symboly ohnivě zasněžívaly.

„Ukaž! Musí být kouzelný,“ obdivně si ho prohlížel i Rostislav. „A hele

– nemohl by tvůj meč ukázat něco vhodného i pro mě?“

Janek pohnul zbraní a světlo se zachytilo v ozdobě toulce, položeného vedle nenápadné kuše. Rostislav po ní sáhl a vyzkoušel ji. „Tuhle беру,“ prohlásil spokojeně a připnul si toulec na rameno.

Ve škole už na ně čekal sir Michael a nechal si všechno dopodrobna vylíčit. „Dobře jste si vybrali,“ prohlédl si štít i kuši. „Jsem rád, že jste naši vědmě pomáhali,“ poklepal je po ramenou a poslal je do kuchyně, aby se po cestě občerstvili.

„A víte vy vůbec, že Janyvana je Michaelova maminka?“ zeptala se kuchařka Anděla a zasmála se jejich udiveným výrazům. V dobrém rozmaru jim naservírovala ty nejbáječnější lívance na světě.

© *Ilka Pacovská (2016)*